

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Kiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
 kereskedésben. Ujvidéken: Schaffer Péter könyvkereskedés-
 ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
 Rosenberg A. cégnél.
Politikai lap.

Alapította:
LATINOVITS PÁL
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 30 K. — Fél évre 15 K. — Negyed évre 8 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, írásoknak, főiskolai tanároknak és más-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 24 kor. töltve 12 kor.
 negyedévre 6 kor.
Megjelenik hetenként kétszer.

Bács-Bodrogvármegye közönségéhez.

Az ország és a hadsereg roppant szükség-
 lete egyfelől, egyes termelőknek terményeikkel
 való könnyelmű, sőt lelkiismeretlen gazdálkodása
 másfelől arra kényszerítik a magas kormányt,
 hogy minden eddiginél nagyobb igényekkel
 lépjen fel a vármegyével szemben: az eddig már
 beszolgáltatott mennyiségen felül több mint har-
 madfél millió méterdzsa gabonát kér tőlünk
 cserében azért, hogy a háború véraztatta hullá-
 máiból a béke biztos tévébe vezelhessen
 minket.

Aki pusztán a beszolgáltató mennyiség
 nagyságán tündöklik, ahelyett, hogy keresné a
 módokat, melyek annak előteremtésére vezetnek:
 bizonyára a lehető legrosszabbal fogja fel hiva-
 látát és nem méltó arra, hogy e nagy idők
 gyermeke legyen.

Ceruzával a kezünkben ne azt számítgassuk,
 hogy a rendelkezések szerint lovunk-malacunk
 számára mennyit tarthatunk vissza és hogyan
 menthetünk meg mennél többet; hanem lelkesed-
 déssel a szívünkben és vas-elhatározással a
 lelkünkben azt latolgassuk, hogy mennyit von-
 hatunk el szájunktól, családunktól, szántóföld-
 jeinktől, állatainktól, hogy rára kassuk hazánk
 oltására, melynek sorsa most és azon dől el,
 hogy képesek leszünk-e hős katonáinkat és
 szűkölködő honfitársainkat továbbra is élel-
 mezni.

Ne feledjük, hogy ha sikerül még néhány
 hónapig kitarlanunk, feltartóztatatlanul be fog
 köszönteni a várva-várt béke s akkor könnyen
 fogjuk pótolni azt, amit ma magunktól megvo-
 nunk és amit éppen erre való tekintettel ma
 könnyebben vonhatunk meg, mint ahogyan
 valaha tehetők; ha ellenben nem tudunk elő-
 teremteni annyit, amennyire az országnak és a
 hadseregnek okvetlenül szüksége van, — romba-
 dól minden s vele együtt pusztul szűkebbül
 existenciánk is.

Ezt tartva szem előtt, bizalommal, nyoma-
 lékosan és lelkesen hívom fel vármegyém min-
 den lakosát — termelőt és nem-termelőt, mező-
 gazdát és iparost egyaránt — hogy *buzában,*
rozsbán, kétszeresen, árpában, zabban, hüve-
lyesben, kölesben, tengeriben, tatárkában, lóbab-
ban és takarmányborsóban, ugyisint ezek örle-
 ményeiben mutatkozó minden feleslegét szolgál-
 tassa be a most meginduló új rekvirálás során
 a hatóság embereinek.

De tegyen ennél még sokkal többet: adjon
 oda annyit, amennyit csak adhat, még ha nél-
 külözéseket kellene is szenvednie, — mert a feles-
 legből a szükségletet ma már elő nem terem-
 heljük és pedig éppen azért nem, mivel eddig
 nem éltünk azzal a takarékossgal, melyet a
 háborús viszonyok megköveteltek volna.

Vezekeljünk, hogy boldogulhassunk!
 Ezuttal is számítok különösen a nagy- és
 középbirtokosoknak, ezek között is elsősorban a
 felmentetteknek és azoknak hazafias áldozatkész-
 ségére, kiknek javára felmentések történtek: adják
 vissza egy részét annak a többletnek, amit éppen
 a háború révén szereztek; teljesítsék azt a köte-
 lességüket, melynek érdekében felmentettek és
 rájuk le hálájuk parányait azokkal szemben,
 akiknek helyettük és értük vértüket és életüket
 kell kockára tenniük és feláldozniok.

Tárja fel kiki önként és becsületesen összes
 készleteit; tárja fel nem a hat hónapig terjed-
 hető elzárás-büntetésétől és 2000 koronáig terjed-
 hető pénzbüntetésétől és az elközbástól való féle-
 lemből, hanem polgári és egyéni kötelesség-
 érzetből.

Ime, az állam is megteszi a maga részéről
 annyit, amennyit a mai viszonyok között tehet:
 három koronával többet fizet a buza, rozs és
 kétszeres minden méterdzsájáért, mint amennyit
 november 1. óta fizetett.

Tegye meg mindenki kötelességét; mert ha
 nem sikerül a vármegyétől követelt mennyiséget

szépszerével összehozni, kénytelen leszek szá-
 lékos kivétel útján mindenkítől annyit elvenni,
 amennyi készlete arányában reá esik.

Hiszem, hogy erre sor nem fog kerülni;
 hiszem, hogy megyém kipróbált lakossága meg
 fogja hallani a haza hívó szózatát s meg fogja
 tudni becsülni az áldozatkésztségével szemben
 álló óriási ellenszolgáltatás értékét.

Ismétlem itt: *Lehetetlen, hogy annyi könny*
és annyi vér hiába folyt legyen; hogy a közel
negyedfélevesi tengernyi, szenvedések árán száz-
ezernyi élet és milliárdnyi érték feláldozásával
kivívott példátlan eredmények az utolsó pillanat-
ban megsemmisüljenek, csupán abból az okból,
mivel néhány hónapra nem akarjuk gyomrunktól
megvonni azt, amit minden veszély nélkül nélkül-
özhetünk.

Ódafont, a távoli Keleten már pirkad a
béke hajnala.

Rajunk áll, hogy világot verő hős katonáink
Bácska buzdjából erőt merítve végső csapást
mérjenek az erejében megingott és immár csak
kiéheztetésünkben reménykedő ádáz ellenségeinkre!

Sculptéy Ferenc,
 alispán.

Wekerléék.

Isten látja lelkünket, hogy nem kíván-
 juk a Wekerle-kormány bukását. Mert bár-
 mily sok a hiba a mostani kormányzat
 egyes irányzataiban s bármennyire károsak
 a közérdekre némely kormányzati tényke-
 dések, mégsem tartjuk kívánatosnak, hogy
 a háborúban a kormánybukások gyakran
 megismétlődjenek. Közönyösen és elfogu-
 latlanul figyeljük tehát azt a belső harcot,
 mely a kormány egyes tagjai és a hatalmon
 levő pártok között a nagy nyilvánosság
 előtt, meglehetősen élénkséggel folyik.

Ámulva halljuk, hogy Vázsonyi, a bős-
 kuruc és Károlyi gróf, a Weltner Jakab és
 Buchinger elvtársa azon kapnak hajba,
 hogy legyen-e magyar hadsereg vagy se.
 A radikális 48-as párt vezére állást foglal
 a magyar hadsereg kérdésének fölvetése
 ellen akkor, amidőn a korona a maga jó-
 szántából felszínre dobja azt és a meg-
 oldás lehetőségének föltételeit biztosítja!
 szinte hihetetlen. És mivel indokolja Károlyi
 ezt a visszatetsző, a haza érdekeibe ütköző
 magatartását? Azzal, hogy nem engedi a
 radikális választójogot elsikkasztani. Hát
 így ismeri a megalkuvást nem tűrő gróf
 a saját kormányát és annak szándékait?
 Hát nem azért ráncigálták elő az általános,
 egyenlő és titkos választójogot, hogy azt is
 megvalósítsák? hanem csupán kortesz-
 köznek, pártcélok, hatalmi érdekek előmoz-
 dítására való? De hiszen maga Wekerle
 mondja a Neue Freue Presse-ben, hogy
 programjához ragaszkodik, hogy a választó-
 jogi priusztól nem tagít. Hát akkor mi
 az értelme, hogy Károlyi és a vele szövét-
 kezett negyvennyolcasok az önnálló magyar
 hadsereg ellen izgatnak? Ha Tisza vagy a
 munkapárt más vezetője merné ezt csele-
 kedni — ugyan milyen súlyos vádakkal il-
 letnék őket ezek a szabadalmazott hon-
 mentők.

És mi fog történni a legközelebbi vár-
 megyei közgyűlésen, ha netán valaki indít-
 ványt terjesztene elő az önálló magyar had-
 sereg érdekében? Vajjon *Baloghy* főispán

mestereinek, gróf Károlyinak és Lovászyinak
 álláspontját tenné-e magáévá, avagy a kor-
 mány szerint cselekednék-e? Itt aztán le
 kellene vetni a kétszínűre festett sisakot.

A sertésnyésztés újabb alakulása.

Sculptéy Ferenc alispántól.

December elején a közéletmezési miniszter
 ur rendelete folytán uiból megállapítottam a
 sertéstermékek — első sorban a sertés húsz, zsír
 és szalonna — maximális árát.

E tekintetben számolnom kellett azzal a
 körülménnyel, hogy a megye területén levő négy
 törvényhatósági város hasonló maximumára
 igen lényeges befolyást gyakorolnak a környék-
 beli községek áraira; minélfogva a megyei árakat
 valamivel magasabban kellett megállapítanom,
 mint egyébként szerettem volna, mivel különben
 a sertéstermékek az árakra kedvezőbb törvény-
 hatósági városok piacaira tödultak volna.

Megjegyzem egyébként, hogy a sertés-
 mékek árának mai maximuma voltaképpen illu-
 sorius. Ma ugyanis minden sertés vagy saját
 házi és gazdasági szükséglet céljaira hizlaltatik
 vagy — ha tovább eladásra van szánva — az
 OKM. számára van lekötve. Ipari feldolgozásra
 tehát sertés nem vásárolható s ennél fogva köz-
 fogyasztásra ki sem mérhető.

A miniszteri rendelet e vizsás rendelkezé-
 seire eddig hiába kértem orvoslást.

A sertés húsnak ujból való maximumára ter-
 mészetesen szükségessé tette az egyéb hús-
 neműek és a baromfi árának még múlt évben
 megállapított és régóta contemplált revidálását.

Itt különösen két körülményre kellett
 figyelemmel lennem, az egyik az, hogy az élő
 haszon- és tenyészállatok árának maximumára
 felhatalmazásom nincsen, e nélkül pedig a
 megszárszéki árak megállapításától sok eredményt
 zárni nem lehet; a másik pedig az, hogy a
 husáruk tekintetében a vármegye egyes részei
 között oly lényeges eltérések vannak, hogy a
 husáruknak fixitétélekben való egységes meg-
 állapítása vagy a termelő vagy a fogyasztó
 érdekeinek súlyos sérelmével jár, minélfogva a
 maximumától — amint azt a múlt időszak is
 igazolja, — kellő eredményt várni nem lehet.

Erre való tekintettel, továbbá azért is, mivel
 a takarmány árának a közelmúltban történt
 maximuma és a takarmány újabb rekvirálása
 okvetlenül befolyást fog gyakorolni a haszon-
 és tenyészállatok árának alakulására is, a maxi-
 málásra vonatkozó tavalyi határozatom hatályon
 kívül helyezésével a hus és baromfi árának ujból
 való maximumásától egyelőre eltekintettem és
 kísérletképen úgy oldottam meg a kérdést, hogy
 közhírré tettem azokat az átlagárakat, melyek a
 mai viszonyok között és tekintettel a szomszéd-
 dos törvényhatósági városokban ez idő szerint
 érvényes árakra, a hus- és baromfiáraknak leg-
 inkább megfelelnek; figyelmeztetvén a lakosságot
 hogy ha ennél magasabb árakat számít fel áru-
 cikkeiért, abban a veszélyben forog, hogy
 kihágás címén meg fog büntettetni.

Ezzel bizonyos nagyobb mozgási szabad-
 ságot biztosítottam az első fokú rendőri büntető-
 bírák számára, belátásukra bizván, hogy az eset

összes körülményeinek és a helyi viszonyoknak figyelembe vételével megindítsák e a kihágási eljárást vagy sem?

Az új megyebizottsági tagok.

A múlt hó végén töltötték be ama megyebizottsági tagsági helyeket, melyek elhalálozások folytán megüresedtek. Megválasztottak: *Rocheim* Zsigmond 32 szavazattal. A csátalja-dávod-körtési kerületben *Bichler* Vilmos őrszállási takarékpénztári igazgató és *Vujevich* Lajos ny. apatini főszolgabíró, mindketten a leadott 140 szavazattal. Az ujsóvé-ósóvé-kölpényi kerületben *Szemző* Adorján a leadott 65 szavazattal. Piroson *Ruttkay* Kálmán 56, Gádoron *Lányi* Mór volt orsz. képviselő a leadott 82, Szilbácson dr. *Rényi* József topolyai orvos a leadott 152 szavazattal. Zentán dr. *Mester* György 75, dr. *Széchenyi* István 79, *Braun* Soma 79 szavazattal. Magyarkanizsán *Magda* István 177 szavazattal *Huszágh* István 120 szavazata ellen. Kucorán dr. *Baloghy* Ernő főispán a leadott 120 szavazattal. Titelen *Piukovich* József volt orsz. képviselő 62 szavazattal, Boldogasszonyfalván *Arszenovits* Miklós gör. kel. plébános 128 szavazattal. Ujszivácon *Hettesheimer* Henrik ref. lelkész 29 szavazattal. Sztapáron *Milits* György moholi lakos 95 szavazattal. A monostorszeg-báckertesi kerületben *Amán* Bálint apatini földbirtokos 122 szavazattal.

Az új megyebizottsági tagok közt többeket találunk, akiknek a vármegyei közéletben való szereplése a közérdekre nagy hasznót jelent. Mindenekelőtt örülünk *Piukovich* József megválasztásának, aki kiváló politikai iskolázottságával, nagy tudásával és lelkes ambíciójával emelni fogja a törvényhatósági bizottság erkölcsi erejét. Nagy nyereségnek tartjuk továbbá *Lányi* Mór és *Bichler* Vilmos megválasztását. *Lányi* pártpolitikai állásában is mindig az elfogultatlanság szemüvegén át kísérte az eseményeket. Fölfogásának és magatartásának irányát mindenkor a pártpolitikai szempontokon felül álló indokok szabták meg. *Bichler* mint pénzügyi szaktekintély közismert, akinek e téren való gazdag tapasztalata bizonyára a vármegye közgyűlési termében is éreztetni fogja hatását.

Nem minden pikantéria nélküli *Arszenovits*nak, a nagyképzetségű, kitűnő szerb papnak megválasztása. A főispán ugyanis Boldogasszonyfalván *Jóánovich* Pált, miniszterelnökségi miniszteri tanácsost akarta megválasztani. Az emberek azt hitték, hogy *Jóánovich* megválasztását ambicionálja, s így nagy érdemeire való tekintettel, jóllehet nem vármegyei lakos és nem is adófizető nálunk, meg is választották volna. De amikor *Zákó* Milán Budapesten találkozott *Jóánovits*-csai és a dolgot szóvá tette előtte, arról győződött meg, hogy a miniszteri tanácsos nem nagyon lelkesedik megválasztásáért. A boldogasszonyfalviak tehát igen okosan úgy gondolkodtak, hogy ha már jeles ember kell a vármegyének, hát keresnek valakit a maguk köréből. És meg is találták *Arszenovits* személyében.

Annyi bizonyos, hogy a főispán ügyes politikai spekuláns. Azokat a férfiakat gyűjti maga köré, akiknek a kormánynál befolyásuk van: *Piukovich*, a Wekerle intimusa, *Jóánovich*, a minisztertanács jegyzőkönyvvezetője, *Lányi* Mór, az alkotmánypárt finansziószakértője. Csak az a furcsa ebben az ügyes spekulációban, hogy ezeket az oszlopokat a *hatvanhetes* pártból kéri kölcsön. A *negyvennyolcasokra* már nem terjed ki a főispán figyelme. Pedig — ha jól emlékszünk — dr. *Baloghy* Ernő ezidőszereint a Károlyipárt tagja.

Erélyes rekvirálás.

A január 11-én megindult újabb rekvirálást a legerélyesebben végzik. Ennek a súlyos és sok felelősséggel járó munkának eredményes teljesítésére *Scultety* Ferenc alispán a járási főszolgabírákhoz és Zenta s Magyarkanizsa város polgármestereihez a következő szigorú utasítást intézte:

A rekvirálás folyó hó 11-ikén okvetlenül megkezdendő és folyó évi február hó végéig befejezendő.

A hirdelményeknek a községben divó nyelvekre való lefordításra és a legszélesebb körben való — a tanyákon is — közzétételre az eddigi szokás irányadó.

A rekviráló közegek kiszemelésére a múlt hó 28-án 59702/1917. sz. alatt a főszolgabírákhoz és polgármesterekhez intézett táviratommal már intézkedtem.

Közzétételre az eddigi eljárás alkalmazandó. Jutalmazásuk módjára nézve eddig intézkedés nem történt; az erre szükséges költségekről azonban gondoskodva van. Mindenesetre figyelemzetendő, hogy kiérdemelt díjaikra esetleg a készletek leszállításának megtörténteig kell várakozniok.

A 150000/1917. O. K. H. sz. rendelet IV. fejezetének azon rendelkezésére, mely szerint rekvirensekül első sorban a felmentettek rendelkezésükre, külön is felhívom a főszolgabírák (polgármesterek) figyelmét.

Ez uttal is okvetlenül megkövetelem, hogy az eljárás megkezdése előtt egy a főszolgabírák (polgármesterek), mint a községi előjáróságok a rekviráló közegekkel értekezletet tartsanak.

Hogy ez a nyomtatványok elkészíthetőségére való tekintettel mikor lesz eszközölhető, arról külön fogom a főszolgabírákat és polgármestereket értesíteni.

A rekviráló közegek általában saját lakhelyükön alkalmazandók.

Mihelyt azonban csak a legkisebb mértékben is elfogultságot vagy különösen részrehajlást tanúsítanak, okvetlenül felváltandók, illetve más községbeliekkel cserélendő ki.

Ezt a főszolgabírák és polgármesterek elengedhetetlen kötelességévé teszem azzal, hogy ha a kivetelt contingens biztosítása másképp nem sikerült, egy-egy községbe a rekvirálás vezetésére más községbeli jegyzőt rendeljenek ki.

A rekvirálás kiterjed egy a termelők, mint a nemtermelők készleteire és ezuttal is házról-házra, gazdaságról gazdaságra, tanyáról-tanyára, ipartelepéről-iptelepre és így tovább járva fogatosítandó.

Ez az eljárás a katonaság közreműködése feltétele nélkül igénybeveendő olyképpen, hogy minden rekviráló közeg mellé egy-két katona osztandó be.

Intézkedtem, hogy a temesvári hadbiztoság a szükséges katonai erőt a főszolgabírák és polgármesterek rendelkezésére bocsássa.

Hangsúlyozom, hogy a katonaság nem rekvirál, hanem a rekviráló közeg eljárásának a kellő súlyt és tekintélyt van hivatva kölcsönözni, szükség esetén karhatalomként működik; ezen felül a készletek felmérésénél és elszállításánál is segítőkész.

Ha ezt a segédkezést a katonai közegek megtagadják, az osztagparancsnokhoz kell orvoslásért fordulni s ha ez sem vezetne eredményre, a rekvirálás irányítására és ellenőrzésére kiküldött a Zomborban székelő Szilágyi Ferenc, honvédszázados urnak kell távbeszélőn jelentést tenni.

A rekvirálást első sorban és mindenképp az azokon a helyeken kell lefolytatni, ahol a gabona átvételi és tengeri rekvirálási eljárás október—november havában még egyáltalán fogatosítva nem lett. E kereten belül a nagyobb uralmak megelőzik a kisebb gazdaságokat és a nem termelőket.

A rekvirálást azzal kell kezdeni, hogy meg kell kérdezni a készletbirtokostól, hogy mennyit ajánl fel önként a haza és a haza és a hadsereg oltására.

Egyszerűen tagadó válaszával vagy bármely csekély eredményei nem szabad beérni, hanem lekére kell beszélni és minden módon odatörekedni, hogy mennél nagyobb mennyiséget engedjen át önként közzükségletre.

Ha azután ez az önként felajánlott mennyiség meghaladja azt a felesleget, melyek a rekviráló közeg a »táblázatos kimutatás» alapján utóbb kiszámított, — az előbbi (vagyis az önként felajánlott mennyiséget) kell rekvirált feleslegként igénybevenni, illetve a rekvirálás eredményéről felveendő jegyzőkönyv II. alatti 15. rovatába beírni.

A készletbirtokos még meglévő készletének felárásánál a legnagyobb lelkiismeretességgel és szigorral kell eljárni.

E végből fel kell szólítani a készletbirtokost annak bejelentésére, hogy készletei hol tárolnak és arra, hogy azokat mutassa meg.

A kapott felelettel és az önkéntes feltárással semmi esetre sem szabad megelégedni, hanem meg kell tekinteni az összes épületeket, maglárakat, raktárakat, pincéket, görékat, vermeket, sőt gyanyu eseten a szalmaközlakat, kukoricaszár-kupokat, stb. is.

E munkánál — főleg, ha a készletbirtokos ellenszégül — a katonaságot kell igénybe venni: szükség esetén azonban igénybevehetők — az előjáróság (polgármester) útján — a rendelkezésre álló rendőri, csendőri vagy pénzügyőri közegek is.

A rekvirálás alapjául elvileg a feltárt (a készletbirtokosnak még birtokában levő készlet szolgál.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy a készletbirtokosnak egész 1917. évi termését figyelmen kívül hagyni kellene, vagy lehetne.

Ellenkezőleg minden el kell követni, hogy az 1917. évi termésnek megközelítőleg pontos mennyisége megállapíttassék.

Ennek folytán, ha most a termés eredménye és az igazolt hiány figyelmen kívül hagyatnék, számtalan esetben előfordulna, hogy nemcsak nem mutatkoznak ezuttal igénybevehető felesleg, hanem akárhányszor vissza kellene a készletbirtokosnál hagyni még abból is valamit, amit a múlt évben rekviráltunk és eselleg még el nem szállítottunk; aminek pedig nemcsak hogy nem szabad semmi szin alatt előfordulnia, hanem ellenkezőleg, a mostani rekvirálásnak a leszállított emberi és állati fejadagok mellett okvetlenül pozitív eredményt kell felmutatnia.

A ruhátlan iskolás

gyermekéért.

Pacsér, 1918. jan. 1. (Saját tudósítónktól)
A hosszantartó háború mindig jobban szaporítja a hadiárva és a kereső apa hiánya miatt nyomorban sanyaló gyermekek számát. A hadisegély bizony nagyon csekély s arra még gondolni sem lehet, hogy a szegény anya ebből pótolja gyermekei elenyült labbelijét, avagy ruháját. A mindinkább terjedő inség nagyon érezteti hatását az elemi iskolákban is, mivel a tél beálltával a tanulóknak mintegy 30—40 százaléka ruhátlanság, különösen pedig a cipő hiánya miatt képtelen az iskolát látogatni. A tanítók már több ízben felhívták e szomorú tényre az illetékesek figyelmét. Sajnos azonban, hogy a sok hadikiadás az állam pénzforrásait annyira igénybe vette, miszerint a tanítók végre is belálik azt, hogy a bajon csakis a társadalmi uton — jó szívu emberek adományával — lehetne segíteni.

Belátta e tény Pacsér község közönsége is. *Pál* István a község agilis jegyzője és neje a tanítók karral egyetértve oly lelkes akciót indítottak meg a szegény iskolás gyermekek felségítésére, mely siker dolgában pártját ritkítja.

E derék jegyző első sorban is egy szépen sikerült társasvacsorát rendezett a vadászok által ajándékozott nyulakból, melynek 407 korona tiszta jövedelmét a szegény iskolás gyermekek felruházására fordította.

Ez azonban még csak az első lépés volt a nemes cél szolgálatában. Ezután meg a jegyző fenkölt gondolkozásu neje, *Pál* Istvánné, — mint minden nemes célért lelkesedő urnó — kiadta a jelszót egy jótékonycélu »*Karácsonyi vásár*» rendezésére. A községbeli intelligenciából és a jobbmodu polgárokából egy rendező bizottságot alakított, kik az egész község lakosságát felkeresték jótékony adományokért. Ő maga jó példával járt elől. Háztól háztal, tanyáról-tanyára kocsizva a község jobbmodu szerbajku lakosait nyerte meg a szent ügynek. A nép minden rétegében végre is oly nagy lelkesedést tudott felkelteni, hogy vallásfelekezeti, nemzetiségi és rangbeli különbség nélkül, magyar, szerb egyaránt, csaknem kivétel nélkül jparkodott hozzájárulni adományával, a nyomor enyhítéséhez.

A jótékony adományokat a községi »*Népház*» nagytermében a hölgyek ülésesen ellenőrizték és dec. hó 23-án délután 2 órakor megnyitották a vásárt a község közönsége jelenlétében. Rengeteg sok cukorsütemény, torta, husnemű, zsír, szappan, tojás, dohany, kézimunka, ruhanemű és baromfi rövid másfél óra leforgása alatt teljesen elfogyott. E szépen sikerült jótékony vásár 2816 koronát eredményezett.

Szilveszter estéjén *Pál* Istvánné urnó kezdeményezésére a község előkelő hölgyközönsége egy tombolával (melynek tárgyait közadakozásból gyűjtötték egybe) egybekötött táncestélyt rendezett, melynek tiszta jövedelme 720 koronát eredményezett.

E hármas jótékonyági akció összesen 3943 koronát szerzett a szegény ruhátlan iskolás

gyermek felruházására, melyből mintegy 60 tanuló kapott részint cipőt, részint meleg ruhát.

A mai önző egyéni célokért törtető társadalomban igazán meglepő ez az egyetemes és áldozatkészség, mely megnyilvánul Pacsér község lakosságában. Ezen áldozatkészség felbresztését azonban nemeslelkű hölgyeknek és honfoglalásunknak köszönhetjük, akik fáradságot nem ismerő legnagyobb odaadással karolták fel a szegény gyermekek ügyét, hogy lehetővé tegyék azok tanulmányaik akadálytalan folytatását. Ezzel a cselekedetükkel fényes példát adtak az egész ország nemesen gondolkozó hölgyközönségének.

Kendervetőmag.

Kendervetőmagot a földművelésügyi miniszteriumtól kell kérelmezni. A kérvényben mindenkinél a következőket kell bejelenteni:

1. Gazdaságának helyét.
2. Szántóföldjének nagyságát.
3. Azt a körülményt, hogy termelt-e már előzőleg is kendert s ha igen, utóljára mikor, mekkora területen?
4. Köteles bejelenteni esetleges kendervetőmag készletét, vagy ha nincs, úgy kijelenteni, hogy semmi kendermaggal nem rendelkezik.
5. Mekkora területen óhajt kendert termelni s a terület összfelmérést megvárta-e?
6. A kérvényben az elsődleges közgazdasági hatóságnak igazolnia kell, hogy mindaz, ami a kérvényben fel van sorolva, a valóságnak megfelelő.

Az ország három kendertermelési körzetre oszlik s mindenki csak olyan vetőmagra tarthat igényt, amely körzetben gazdasága fekszik.

Az első körzethez tartoznak: Bács-Bodrog, Baranya, Békés, Csongrád, Csanád, Torontál vármegyék;

a második körzethez: Arad, Bihar, Győr, Fejér, Komárom, Moson, Pest-Pilis Solt-Kis-Kun, Szatmár, Szolnok, Temes, Tolna, Marostorda vármegyék;

a harmadik körzethez az előbb meg nem nevezett vármegyék.

Az első körzethez kendervetőmaghoz azonos minőségűnek tekintendő a kizsárlás, esetleg más hasonló származású kendermag is.

A kendervetőmag ára 100 kilogrammonként: az első körzethez származó... K 300.—
a második körzethez származó... K 225.—
a harmadik körzethez származó... K 150.—
amely árhoz még a beszerzési költség és a juttatás is hozzájárul.

Rekvirálási kábaré.

Bezdán, 1918. jan. 12. (Saját tudósítónktól.) Hires volt Bezdán farsangjáról, ide járt a szomszédos könyvek fiatalága kitombolni tüzes vért, jókedvét.

A háboru azonban messze idegenbe, ismeretlen országok harczterére szóltatta a mi minden szépért s jóért lelkesülő fiatalágunkat, honnan csak megrokknva, megörve testben és lélekben jön haza néha néha egy a régi jókedvű ifjak közül, a jó kedvet azonban csak a legtróbb esetben hozzák magukkal vissza.

Most, hogy — szíves engedelmével — újból referálni óhajtók a folyó hó 10 én Bezdánban tartott kabaré estélyéről, még nem jelenti azt, hogy a régi jókedv visszatérőben van községünkbe, hanem ép az ellenkezőjét.

Nemcsak örömben, jó kedvben, hanem sirva is tud mulatni a magyar.

A bírá, bánatra pedig, ha elgondoljuk, hogy f. hó 11 én meginduló rekvirálás minde nélkülös kifoszt, ép az elég az okunk.

Ez a 11 én meginduló rekvirálási vészír volt megteremtője a kabaré estélynek.

Minden meghívó, minden előértekezet nélkül összejött községünk intelligens eleme folyó hó 10 én este az újabb rekvirálási hírek nyomozó hatása alatt a m. kir. Koronához címzett szállodát, hogy keservét legalább egy estére elteletse s elűzze lelkéről a jövő nyomasztó gondját s hogy ez némileg sikerült is, elsősorban Ruff Istvánné urnőnek köszönhető, kinek pompás jókedvű még nem örülte meg a négy éves háboru ezer gondja, másodsorban pedig Kuzmán Miklós híres baranyai borainak.

De álljon itt különben az estély műsora: Conferenciának a rögtönzött brilián Ruff István tart. honvédhadnagy ugrott be, ki polgári életben bezdáni kántor, de öblös torkát tekintve, akár a cinkotai kántornak is beillenek.

Az első szám melodráma volt, melyet Ruff István adott elő zongora kísérettel pompásan színezve, nagy precizitással.

Utána következett az estély legkimagaslóbb pontja »Mancsa cseléd álmai« eladta Ruff Istvánné. A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta s élvezte előadását, mert oly meleg érzéssel és

hanghangozással mutatta be a mai cselédék lelki világát hogy előadására bármelyik verbális kabaré-művészno méltán büszke lehetne.

Hasonló ovációban volt része egy későbbi számával is, amidőn egy a háboruban hadimilomossá felseperedett petri krajleros fel-sége ábrándjait adta elő.

Külön volt Gyöffy Anuska »Férjhez menjek-e?« című monológja, de hogy a sikert illetőleg a kisasszony is meg van-e elégedve, nem sikerült megítélni, mert nem árulta el, hogy felhívásárb jelentkezett-e a mamánál, valamilyen jelölt.

Hasonlóképpen nagy sikert ért el Keller Juliska, mint betegápoló s Hilpert József községi aljegyző, mint a »Déli Ujság« riportere. Róla elég, ha annyit írok, hogy előadása semmi kívánni valót sem hagyott fenn.

Majd Straub Sándor adta elő egy vén cigány keservit nótaszó mellett. Hangja szép volt, de cigánynak nem, legfeljebb kupecnek vált be.

Ezután Schneller Ernő, mint falusi bakter következett. Szintén igen jó volt.

Végül mint »sláger« következett a közönség kedvence Oberreiter Boriska a Rézi masamód szerepében.

A közönséget gyönyörű hangjával és pompás előadásával annyira magával ragadta, hogy egész éjjel az ő kupléitól hangzott a terem.

Éjféli után a fiatalok táncra perüdül, s vígan csapja a táncot hajnalig.

A mozik romboló hatásáról.

Gróf Apponyi Albertné ismét nyilatkozott a mozik romboló hatásáról. Ezúttal az »Alkotmány« munkatársa előtt. Nyilatkozata így hangzik:

— Évek óta érezzük a mozgósínházak ügye rendezésének égető szükségét. A mozi nagyszerű találmány, mely hivatva volna a tudományokat és művészeteket népszerűsíteni és terjesztetni, továbbá ártatlan és tanulságos szórakozást nyújtani a népnek. Ehelyett azonban máregforrássá vált, mely megmetyezi ártatlan gyermekeink lelkét. Most a fiatalok, sőt az elemi iskolák kis növendékei is minden korlátozás nélkül látogathatják akár egyedül is, a mozgósínházaknak még az erkölcsiséget terjesztő, büntető, vagy az érzékiséget izgató előadásait is. A fiatal bűnös száma ijedősen nő, ennek oka nem utolsó sorban az erkölcsrontó mozgósínház.

Az a gyermek, aki már többször élvezte a fiatal képzeletnek annyira felszó izgalmaikat, nem akarja ezeket többé nélkülözni, inkább lemond a szükséges táplálkozásának egy részéről, csak a »Mozi«-ba mehessen. Azok, akik nem tudják megszerezni a jegyváltásra szükséges néhány fillért, ott ólálkodnak a mozik bejárata körül, bámulják a rikító színekkel festett, sokszor minden jobb érzést nélkülöző reklámképeket és betűzgetik a mindentelje izgalmaikat ígérő műsorokat.

Ideje volna végre kilátni az utcáról mind a sértő képeket, mind az izgalmas gyönyörűséget ígérő hirdeléseket. Az erkölcsellenes, a társadalmi rendet felbontó, a vallást sértő, az érzékiséget ingerlő és büntetlekre buzdító mozgósínházak előadását irgalom nélkül meg kellene tiltani. A nappali előadások műsora olyan legyen hogy bármelyik gyermek végignézhesse lelkének veszélyeztetése nélkül. Esti 8 óráól kezdve a fiatalok ki legyenek tiltva a mozgósínházakból. Külföldön is a fiatalok korhatára a 16 év, noha megfelelőbb lenne az érettségihez közelebb eső 18 esztendő.

Megemlítem, hogy a befűgyminiszter ur megnyugtató, hogy már az előbbi esztendőben benyújtott felterjesztésre rendelkezéstervezet áll készen, mely a mozik kívánatos megrendszabályozását valósítja meg a darabokra nézve is természetesen cenzurát terveznek és lesznek délutánonként külön gyermekelőadások. Figyelmébe hoztam a befűgyminiszter urnak, hogy abba a bizottságba, mely a mozik végleges megrendszabályozását tűzi ki feladatát, nőket is bele kell venni, kik valóban hivatva vannak a gyermeknevelésre annyira kiható mozi ügyében is tanácsal, tapasztalattal, sokféle ismeretlel a nemes ügynek javára buzgólkodni. E fontos kérdés eldöntése előtt meg kell hallgatni minden erre vonatkozó vélemény, meg kell hallgatni mindenkit, aki neveléssel foglalkozik, a hitoktatókat, lelkészeket a fiatalok felügyelő hatóságát, az árvaszéket, a népneveléssel és ismeretterjesztéssel foglalkozó egyesületeket és nem utolsó sorban az árvaszéket, a népneveléssel és ismeretterjesztéssel foglalkozó egyesületeket és nem utolsó sorban az anyákat és pedig a társadalmi minden köréhez tartozó anyákat.

Nagybaracska a postásokért.

Nagybaracska, 1917. jan. 10. (Saját tudósítónktól.) Nagybaracska községe hazafias és jólélekonyosra hajló közönsége szép összeget áldozott az »Országos Postakörhöz« alapja javára. A fiatalok december 26 án és 29-én erre a nemes célra műkedvelői előadásait rendezett.

Kolling Bába Szávay »Legszebb dal«-át szavalta meleg érzéssel és hatással.

Muró Iliusz és Irgusz Jenő »A kosár« című tréfát adták elő tetszés mellett. Herskovits Ilona szavalata szintén tetszett. Kanász Rózi monológot adott elő, igen ügyesen.

»A Kapuzárás előtt« című vígjáték következett ezután. Kolling Irén, Irgusz Rózi, Tóth János, Gila István, Irgusz Jenő, Kanász Böske adták a főszerepeket. Valamennyi gyakorlati érzékre valló ügyességgel játszott.

Előadás után közös vacsora és tánc volt. Dícséret illeti az avatott és buzgó rendezőt.

Főelfizettek: Kellner Manó 6 K, Gretschel Bódog 4 K, Groszman Károly 20 K, Herskovits Izidor 14 K, Lipkovits Mór 30 K, Ripp Henrik 6 K, Burbaum Vilmos 2 K, Kranicz János 4 K, Kolling Márton 16 K, Perlesz Sándorné 10 K, Klein Vimos 10 K, Borsay Jenőné 10 K, Zsádányi György 8 K, Zelmannovits Hermanné 6 K, Grünfelder Mariska 5 K, Irgusz József 14 K, özv. Sándor Jánosné 4 K, Holtzinger József 8 K, Talcsik József 4 K, Szűcs Katalin 10 K, Grünfelder Etel 2 K, Dr. Paskusz Ilona 10 K, Vánky Kálmán 10 K, Klein József 10 K. Összesen 244 koronát.

A nők magasabb gazdasági képesítése.

A haladásnak minden barátja bizonyára örömmel olvassa, ha lapjaink hasábjain a nők gazdasági oktatása szóba kerül. Nem méltányos eljárás azonban részünkről, ha a nőket még mindig olyan kiskorúaknak tartjuk, akikre csupán a gazdaság kisebb ágait bízhatjuk s akik előtt a gazdasági pálya minden korlátozás nélkül ne lenne megnyitható.

Aki leánygimnáziumaink növendékein végig tekint, az minden iskolában ki tud választani tucat számra olyan leányokat, akik úgy fizikai erő, mint szellemi képességek tekintetében az átlagférfit jóval meghaladják. Leányaink ma már nem azok a jókai regényekben szereplő törékeny teremtesek, akik féldió nagyságu csészékből kényeskedve szürccsölik a kávé, mert közöttük erőteljes és férfias munkára megtermett nőket is bőven találunk. A modern, egészségesen tartott leány tornázik, uszlik, korcsolyázik, labdázik, eselleg lovagol és így, ha arra kerül a sor, a testi fáradsággal járó munkát éppen olyan jól bírja, mint a férfi, szellemi képességek tekintetében pedig néha valósággal megzénygyni az erősebb nemet. A testi és szellemi munkához szoktatott leányok a férfias pályákhoz szükséges energiával is teljes mértékben rendelkeznek. Ezek már nem ájulnak el, ha keményre lépnek és baj esetén lélekjelenlétükkel egyenesen bámulatot keltenek.

A háboru okozta férfihány tehát megokolta ienné, hogy gazdasági akadémiáink is megnyiljanak a törekvő nők előtt. Az amugy is gyér népességű öt akadémia egyikét egész bátran át lehetne engedni a nők számára. Itt első sorban azok nyernekek kiképzést, akik családító hiányában maguk kénytelenek gazdaságukat vezetni. Ilyeneket a háboru előtt is bőven láttunk, ezentul pedig, sajnos még gyakrabban fogunk velük találkozni. Ha a birtok oly kicsiny, hogy azon képzett gazdatisztet nem lehet alkalmazni, akkor nélkülözhetetlen dolog, hogy a tulajdonos értsen a gazdálkodáshoz. Eddig is értett, de ismereteit magánaton kellett összegyűjtenie. Mért ne adná meg az állam a tökéletes gazdasági képesítés lehetőségét? De ha nagybirtokról van szó és van megfelelő vezetője a gazdaságnak, akkor is kívánatos, hogy a birtok tulajdonosa ne legyen tanulatlan laikus oly dolgokban, amelyek ellenőrzéséről amugy sem mond le.

Más kérdés az, hogy leányaink megállnak e helyüket a gazdatiszti pályákon? Valószínű, hogy igen. Ha bérkocsis, utcaseprő, közuti kalauz, vagy műszerésznek megfelel a nő, akkor nem igazságos dolog, hogy a magasabb szellemi működést igénylő pályákból kirekesszük. Természetesen senki sem gondol arra, hogy a nők a férfias gondolkozással együtt a férfiak rossz szokásait is átvegyék. A női gazdának nem kell okvetlenül dohanyoznia, innia és szabadszójának lennie. A modernséget ne tévesszük össze a dekadenciával, mely amannak csak belegsége. A bájos női tulajdonságok tökéletes birtoka egyáltalában nincs ártalmára a férfias munkáságnak. A szabados erkölcsű, rövid hajú, csig-

más női gazda, aki lovagló ostorával csapkodná a lábászárát, valószínűleg visszatetsző látványt nyújtana. Aki a férfias pályákon eddig is igazi sikert ért el, azok csak a munkában voltak férfiasak, egyébként tökéletesen nők maradtak. A férfias erkölcsök kívánása a kenyérkereső nők részéről romlásra vezető dolog. A modern irány inkább fiainkat is tartózkodó, önfegyelmű, szigorú, munkás életre igyekszik nevelni, mert elmúlt az az idő visszahozhatatlanul, mikor a kicsapongó korhelykedés férfi virtus számba ment.

K. P.

HIREK.

Viszontlátás.

Kit epedve vártál messze idegenből,
Haza jött a fiad édesanyám, haza,
Beteggyádban hogy vágyakozó lelked
Epedő álmaid bearanyozhassa.
Messze a harctérről jöttem haza hozzád,
Forró, gyöttrő vággyal viszontlátni téged,
Kinek szívében még az anyai szívnek
A váláson érzett kínos tüze égett.

Mikor az ajtó nyílt, nyikorogva csukódott,
Vágyva lestél engem. Itt vagyok hát végre,
Hogy megcsókoljalak, szegény édes anyám,
Hogy kitárljam karom forró ölelésre,
Itt vagyok, itt vagyok. Meg is ölelnék,
Rácsuknám ajkamat édes ajkadra:
Jaj de ajkadnak méze keserű lett,
Szíved kihült, tested szemfedő takarja.

Ez a viszontlátás? Viszontlátlak téged,
De te már nem veted redm pillantásod;
Édes szegény anyám, kit annyira vártál,
A viszontlátásra, viszont már nem látod.
Könnyes szemmel nézlek, könnyes szemmel kérdelem,
Sokat szenvedtél-e a hazavárásban;
Volt-e egy fény sugar, amely boldogított
A redd leszálló sötét éjszakában?

A csaták tüzeiben megedzett szívemmel,
Csendes koporsódnál megtöröppen állok.
Fejemen keringnek örült táncot járva
A harctéren nyíló, piros vérvirágok.
Fejemen keringnek összegabalyodva
Boldogabb időkről tarka, színes képek,
Harctéri borzalmak s közjűk gyötörni
A te kínos, végső, bus óráid léptek.

Megtört szívvel állok csendes koporsódnál,
Halvány gyertyalángos ravatalod mellett.
Óh, hogy ez a végzet! Az én szenvedésem
Nagy pohara is már csordultig megtelt.
Másmilyent gondoltam, másmilyent reméltem,
Nem így viszontlátást. Óh, nem ilyen vártam
Az én képzeletem mást festett meg nekem:
Beszélni még veled volt a forró vágyam.

Jó anyai szíved úgy szeretett engem
Aki ott kint voltam messze idegenben,
Harcolni hazáért, értetek szenvedni,
Kicsiny pihenőre hogy haza hozt engem:
Megtörtél. Halálod megváltók halála,
Még sem hoztál engem boldog ölelésre:
Haza hoztál engem, drága édes anyám
Bus viszontlátásra, gyászos temetésre.

ROVÁTS ANTAL.

Az előfizetési díjak sürgős be-
küldését kérjük azoktól, akik az előfizetést
még meg nem ujtították.

A vármegye főispánja Futakon és Ujvidéken. Ujvidékről írja munkatársunk: Dr. Balogh Ernő, vármegyei főispán folyó hó 13-án Zomborból Futakra utazott, hogy gróf Chotek Zsoltot meglátogassa, akinél megebédelt. Aznap délután 5 órakor Ujvidékre érkezett és az Erzsébet szállóban szállt meg. Másnap délelőtt az ujvidéki főszolgabírói hivatalban volt, ahol a hadikölcsön jegyzések és a rekvirálási ügyek iránt érdeklődött, egyúttal egynehány községnek telefon rendelkezést adott le a most folyó rekvirálást illetőleg. Délben meglátogatta Sevcics Mitrofant, a bácsi gör. ke. szerb megyés püspököt. A főispán délután fél 2 órakor utazott vissza székhelyére Zomborba.

Egy táblabíró nemessége. Lederer Ousztáv ny. kulai járásbíró, címzetes táblabírónak a király a nemességet adományozta kulai előnévvel.

Előléptetések a bíróságnál. A király Vég Sándor kulai járásbírói jegyzőt a nagyváradi törvényszékhez bírónak, Rószs Adám és Mathey Béla szabadkai törvényszéki s Pethő Tibor zsabalyai járásbírói jegyzőket a IX. fizetési osztályba sorozott jegyzőkké nevezte ki.

Házasságok. Mészáros Dezső posta és táv. segédtiszt eljegyezte Füleky Mancit Obecsen. Zakovszky István kereskedő eljegyezte Blazek Erzsébetet Palánkán.

Jegypárok figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

A szabadkai járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki az igazságügyminiszter dr. Bisztyák Ferenc törvényszéki jegyzőt.

Előléptetett törvényszéki bíró. Az igazságügyminiszter Nagy Béla szabadkai törv. bírót a VII. fizetési osztályba léptette elő.

Bácsfeketehely bírájává Perlaky Józsefet választották meg.

A 30. honv. gy. ezred hangversenye. A 30. honvéd gy. e. Zomborban, a Vadászkiút szállodában február 25-én katonai jótékonycélna ngszabású hangversenyt rendez, melyen több neves művész szerepel.

Bácskertes hadikölcsönjegyzése ez uttal meghaladja a félmilliót. A szép eredményért sokat buzgólkodott Csik jegyző.

Orvosválasztás Tisztaivánfalván. Tisztaivánfalván községi orvossá — mint levelezőnk írja — dr. Odry Pált választották meg. A fiatal orvos, ki eddig katonai szolgálatot teljesített, mely minőségében a katonai egészségügy körüli jeles érdemeket szerzett, az orvosi kar egyik jeles képviselője tagja.

Zombor város közlelmézési ügyeit ezental Spanyol József kulturánácsnok vezeti. Spanyol erre való hivatottságát leginkább a tavalyi rekvirálások idején bizonyította be, amikor drasztikus eszközök mellőzésével igen szép eredményt ért el céltudatos tevékenységével. Megbízása a városi közönség körében nagy megnyugvást kelt.

Hangya fogyasztási szövetkezet alakult nemrég Ujverbáson. Az igazgatóság tagjai lettek: Tóth Zoltán, Bauer Jakab, Becker Vilmos, Klein Jakab és Stiefelmayer Henrik.

Irodaszerek és nyomtatványok szállítása Zenta városnak. Zenta város tanácsa az 1918. évre szükséges irodaszerekre árlejtést tartott. Az árlejtés alapján Pollizer Sándor zentai könyvkereskedő lett az irodaszerek szállításával megbízva. Továbbá árlejtést tartott az 1918. évre szükséges nyomtatványok vállalatba adására. A nyomtatványok elkészítésével Molnár Sz. Vince zentai nyomdászt bízták meg.

Jegyzőválasztás Kunbaján. Az Egger János távozásával megüresedett kunbajai jegyzői állást — mint levelezőnk írja — e hó 5-én töltötték be, Koller Oszkár főszolgabíró elnök lével. Bédits Máté bácsalmási aljegyzőt választották meg. Bédits a jegyzői karnak egyik igen képzett, komoly munkásságu, kipróbált tagja, akinek Bácsalmás község fejlődése körül is nagyok az érdemei.

A szegedi közjegyzői kamara e hó 6-án tartotta rendes közgyűlését. A közgyűlés elfogadta az előterjesztelt zárszámadást és évi jelentést s utánna megejtették a tisztújítást. Előbbie megválasztották ismét dr. Flatt Viktor szabadkai kir. közjegyzőt, helyettes elnöké s egyúttal titkárrá Sirsich György szegedi közjegyzőt, a választmány tagjaivá pedig Jedlicska Béla szegedi, Heinrich István és Demko Pál makói közjegyzőket, helyettes választmányi tagok lettek dr. Hódy Mózes szabadkai és Mattasich Mátyás hódmezővásárhelyi közjegyzők.

A 18 évesek bevonulásának elhalasztása. A hadvezetőség a vallás és közoktatásügyi miniszterrel egyetértően elhatározta, hogy azok az 1900-ban született népfőlkelő köteles tanulók, akik a középiskola utolsó osztályát elvégezték, a katonai szolgálatra való bevonulásukat február 6-tól március 15-ig elhalasztathatják. A bevonulás elhalasztását a hadvezetőség azért engedélyezte, hogy ezek a tanulók a záróvizsgákat letehessek. Egyidejűleg arról is értesülünk, hogy azok az 1899. évfolyambeli népfőlkelőköteles középiskolai tanulók, akik már szolgálatiételre bevonultak, de vizsgáig letételeire eddig még alkalomuk nem volt, kérelmükre négy heti időtartamra szabadsághatolnak.

Előléptetett és kitüntetett katonatisztek. Meskó Zoltán főhadnagyot századosná, Fvanduk Ferenc, a IV—6. népfőlkelő hadtápl zászlóaljhoz beosztott tartalékos II. címzetes I. osztályú számvivő altiszt a 6. honvéd gyalogezrednél 1917. nov. 1-i ranggal tartalékos gazdasági tisztbeveitessé, a 86. gyalogezrednél Máté Sándor, dr. Petrovits János szabadkai ügyvéd és ill. Zentai János kereskedő, hadapródjelölték zászlóssá léptek elő. Heller Ede 4. honvédhuszárezredbeli százados a Signum Laudist harmadszor, Lónyai József 6-os honvéd tartalékos főhadnagy, dr. Kránczy Béla 4. honvéd huszár ezredbeli ezredorvos, dr. Faragó Géza 6-os népf. ezredorvos, Wagner Zsigmond, dr. Lederer Manó, Mitzky Ottó 6-os honvéd kadnagyok és Andor János 86. gyalogezredbeli hadnagy a Signum Laudist másodsor és Samarjai Géza százados, szabadkai lónyilvántartó tiszt a Signum Laudist kapta. Az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartásáért a vaskoronarend 3. osztályú kapt a hadikéltiménnyel és a kardokkal Csézyi József 86. gyalogezredbeli főhadnagy. Kiválóan vitéz és eredményes magatartásáért a tiszt nagy- ezüst vitézségi érmet kapta Lautovic Iván 86-os hadnagy. A signum laudist kapták másodsor a kardokkal: Minacs Máró 86-os tartalékos főhadnagy és Bózsik Pál 23-as főhadnagy. A III. osztályú katonai érdemkeresztet kapta a hadikéltiménnyel és a kardokkal Zöld Béla százados a 6. népfőlkelő gyalogezrednél. Ugyanezt először kapták Szlavik László és Kovács János 6. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagyok.

Névváltozás. Kohn Berta adai illetőségű budapesti lakos nevét Kemény-re változtatta.

Jubiláló törvényszéki h. elnök. Kallai Béla, az ujvidéki kir. törvényszék helyettes elnöke, aki — mint munkatársunk írja — Csarich Dezső, trvszéki elnöknek Belgrádba két évvel ezeleőt történt kirendelése óta nagy tudással és szaklmsereitel közmeignyugvára vezeti az ügyeket, a napokban töltötte be bírói működésének 35. évfordulóját. Tisztviselőtársai megragadták az alkalmat, hogy elismerésüknek és szeretetüknek kifejezést adjanak, amit az igazság és ember-szeretetéről közismert jeles férfit megmaghatoltan köszönt meg.

Az Ujvidéki Magyar Kaszinó — mint tudósítónk jelenti — e hó hó 13-án délután tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen le-tárgyalták a múlt évi számadást, megállapították a jövő évi költségvetést és megválasztották a tisztikart, meg a 24. január választmányt. Elnök ismét Rehák Ferenc, kir. ítélőtáblabíró lett. I. alelnök dr. Zoltán Sándor, II. alelnök dr. Kubinyi Károly, I. titkár Császár Gyula, II. titkár Joláthy Ernő, ügyész dr. Lusztig Nándor és dr. Balázs Ignác, pénztáros Geiszler József, ellenőr Eckert János és könyvtáros Nagy Lajos.

Nyugalomba vonult tanár. Ujvidékről írja levelezőnk: Az itteni felső kereskedelmi iskola kiváló szaktanára Eckert János, aki 37 esztendő töltött az intézetnél, saját elhatározása folytán, nyugalomba vonult. Vasszorgalmát és eredménnyel dus működését a miniszterium többször honorálni kívánta, legutóbb is a megüresedett igazgatói állással kínálta meg, de Eckert szerényen nem élt a bizalommal. A nyugalomba vonulás alkalmával a vallás és közoktatásügyi minister megleghangu elismerő leirattal bucsuzott el az elsőrendű szakférfiutól, akinek távozása nehezen pótolható vesztesége a jóhírnevű intézetnek. Eckert János annak idején az első között volt, akik Magyarországon a kereskedelmi iskolai szaktantárgyakból tanári oklevet szereztek, még pedig kitüntetéssel.

Halálozások. Jakobb Gyuláné sz. Orehoja Mária, igazgatótanító neje e hó 0-én 65 éves korában Szibereken meghalt. A temetélen a lakosság aprajánagyja jelent meg, hogy a kegyelet adóját lerója.

Dr. Boros Józsefné szül. Allaga Margit 46 éves korában Baján meghalt. A finomlelkű, közkedvelt urnót a lakosság közrészvételével temették el.

Kosztársitz József kir. tanácsos, pénzügyigazgató helyettes 51 éves korában meghalt. A köztisztelt férfit nagy részvétellel temették el.

Özv. Huszár Ádámné Zomborban 70 éves korában meghalt.

Lőjárt János, nyug. ujvidéki rendőrfőkapitány a múlt héten — mint tudósítónk írja — Ujvidéken gyomorvérzésben elhunyt. Az aránylag fiatal 51 éves férfit 15 évig állott a város szolgálatában és tehetséges tagja volt a tisztikarnak. Hétfőn délután helyezett örök nyugalomra nagy részvétellel. Temetésén megjelentek a városi tisztikar küldöttsége, Jakabffy Gyula főispán, számos barátai és tisztelői.

Orvosválasztás Pácseron. A pacséri orvosválasztás — mint levelezőnk írja — január 11-én tartott meg dr. *Fratresevits* István topolyai járási főszolgabíró elnöklété mellett. Dr. *Nemesek Gyula* tiszakürti körorvost választották meg egyhangulag.

A bajai orvosok látogatási díja. A bajai orvosok közös értekezletén a díjak tölemelését határozták el. Az új díjak a következők: I. Fixfizetésű alkalmazottaknál és szerényebb jövedelműeknél (tisztviselő, tanító, bírósági) az orvos lakásán rendelkezés nappal 4 korona, éjjel 6 korona, a beteg lakásán nappal 6 korona, éjjel 8 korona. II. A középosztályú és vagyonosabbaknál az orvos lakásán nappal 6 korona, éjjel 12 korona, a beteg lakásán nappal 8 korona, éjjel 16 korona. III. Közismert vagyonosoknál (földbirtokos, tőkepénzes, nagybérlet, nagykereskedő) az orvos lakásán nappal 10 korona, éjjel 20 korona, a beteg lakásán nappal 15 korona, éjjel 30 korona. — A házi orvos díjazása — 1917. évre visszahatólag — minimálisan 100 százalékkal több az eddiginél és legkisebb összege 200 korona, mindig az orvos belátása és az illető anyagi viszonyai szerint. — A konziliárius díja az I. II. kategóriánál nappal 20 korona, a III. kategóriánál nappal 30 korona. Ejjel ezek kétszerese. Ez az összeg a kezelő vagy házi orvosnak is jár. Az elhasznált kótszerek és gyógyszerek külön fizetendők. A felsorolt díjakért az orvos a rendes vizsgálatot és rendelést végzi. Különleges vizsgálatokat, költözések, műtétek stb. az erre utaló rendelet alapján külön díjazandók.

Jegyzőválasztás Katymáron. Katymári levelezőnk írja: A régóta húzódó katymári jegyzői ügy befejezést nyert, amennyiben december hó 31-én *Koller Oszkár* járási főszolgabíró elnöklété alatt a képviselőtestületi közgyűlés 38 szöveggel egy ellenében *Léh Ferenc* orgoványi (pestmegyei) jegyzőt Katymár község jegyzőjévé választotta. Léh överbászai születésű, fiatal jegyző, kibelen megyei jegyzői kar egy tehetséges erője nyert. *Koller Oszkár* és *Till Imre* közbenjárásának tudható be, hogy a már régóta húzódó ügy így sima s mondhatni egyetemes elintéztet nyert.

A pacséri »Polgári-kör« január hó 6-án tartotta az alapszabályok értelmében újabb öt évre való alakuló közgyűlést. A kör tiszta vagyona 8000 K-án felül, természetesen a háború előtti árat véve alapul. A penzárvizsgálat megérkezése után a tisztújítás következett és pedig a következő eredménnyel: Elnök *Arany Gusztáv*, alelnök *Simon János*, jegyző és könyvtáros *Czibor János*, pénztáros *Kincses Sándor*, háznagy *Buzás Béla*. Választmányi tagok *Bárany Gyula*, *Csányi Sándor*, *Hajdu Zsigmond*, *Horváth Lajos*, *Lazits Tivadár*, *Marion Banni*, *Pál István* és *Weisberger Fülöp* választották meg egyhangulag. A községnek e legszebben fejlődő egyesülete a község színe-javát öleti fel és ügyes vezetői az aránylag kevés tagot számláló egyesületét a kor színvonalát megkívánó kultúrnívóra emelik.

Az újvidéki Magyar Kaszinó szilveszterestéje — mint munkatársunk írja — varakozáson felül anyagi szempontból is fényesen sikerült. A tiszta jövedelem megközelítette a 600 koronát, amelyből a kaszinó végleges alapjának, könyvtárának a hadsegegyező bizottságnak, a cse-csemővédeknek, a tudósegegyezőknek, gondozó és a bírói ügyeszi hadjótékonyági egyesületnek 100—100 kor. adomány jutott.

Betöréses lopások Újvidéken. Mint levelezőnk jelenti: Újvidéken napirenden vannak a betöréses lopások, amelyek a rendőrségnek nagy mértékben csökkent létszámára vezethetők vissza. Napról-napra fosztogatják, leginkább éretlen suhancok, a magánlakásokat és vasúti kocsiakat, ahonnan főleg élelmiszerek tűnnek el. A múlt héten *Monasevits* Dusan rőtőskereskedő üzletébe törtek be ismeretlen tettesek és mintegy 1000 korona értékű porcekkat raboltak.

Hangverseny Újvidéken. Újvidék város szülőite, miha tehetséges 14 éves hegedűművész *Jovánovits Milan*, e no 3-án a *Dungyarszky* színházban, az újvidéki tudósegegyezők javára hangversenyt rendezett, amelyen a város intelligens közönsége mely szeretettel ünnepelte az ifjú művészt, aki maris európai hírre tett szert. A színház színűl megjelent.

Drága köpés. Újvidékről jelenti: *Zsotér* Andor óbecsei országgyűlési képviselő és nep-felkező huszárkapitány, aki mint nagybirtokos tel van mentve a katonai szolgálat alól, nemrégiben válogott indított a felesége ellen. A válogott perben az alperes asszonyt *Darvas Károly* dr. óbecsei ügyvéd képviselte és eme ügyvéd működéséből kifolyólag a vaimi készülő tél is nagyon megharagudott rá. Történt azonban, hogy körülbelül egy hónappal ezelőtt Óbecsén nagy társasvácsora volt, amelyen az egész óbecsei intelligencia és az összes nagyobb gazdák részt

vettek. A vacsora alatt *Zsotér* odament *Darvas* dr. hoz és kocintásra emelt pohárral így szólt hozzá: *Szervusz Károly!* *Darvas* gyanútlanul nyújtotta a kezét, a társzolgabíró akaró haragosának, *Zsotér* azonban nem fogadta el a baráti szorításra nyújtott kezét, hanem beleköpött az ügyvéd markába. *Darvas Károly* dr., aki szánta ember, pert indított *Zsotér* Andor ellen és becsületsértés vétsége miatt feljelentette a földbírókhoz az óbecsei kir. járásbírósnál. A járásbírósnál *Zsotér* 1100 korona pénzbüntetésre ítélte el, ezt az ítéletet azonban *Darvas Károly* dr. nagyon is enyhéneke találta az őt ért sértést és fellebbezést jelentett be az óbecsei szentációval az újvidéki kir. törvényszék büntető felelőseletel tanácsa. A törvényszék az első bíróság ítéletét megváltoztatva, *Zsotér* Andort három hónapi fogházbüntetésre és 3000 korona pénzbüntetésre ítélte.

Legénységi egynék szolgálaton kívül féláron utazhatnak. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a legénységi állományba tartozó katonaszemélyek — 1918. évi január hó 1-től kezdve — szolgálaton kívüli utazásaik alkalmával, a Máv. és annak kezelése alatt levő helyi érdekű vasutak vonalain 20 kilométeren felüli utazásoknál is a gyors és személyvonatok III. kocsiosztályában a használt vonalnak megfelelően váltott III. osztályú félárú polgári menetjegyekkel utazhassanak. Hasonló kedvezményt engedélyeztek a magánkezelésben levő hazai vasútvonalak is.

KÖZGAZDASÁG.

Olcsó házi ecet.

A nagy szeszhiány maga után vonta az ecethiányt. Utóbbinak viszont óriási ecetdrágulás lett a következménye, elannyira, hogy akárhány háziartás ecet nélkül áll. Borecet, gyümölcsecet is csak kevés helyen és gyéren van; sört csak a tehetősek és elszántak isznak, tehát ebből se készül ecet. Az erős, maró ecetesszenciák pedig nem csak méregorágak, de hangyasavtartalmuknál fogva nem ritkán mérgek is. Citrom, citromsav, borkősav nincs; mivel savanyítsuk meg hát a teire ellett cékát, zellert, burgonyát és a többi, ha salátának akarjuk elkészíteni? — Ilyen és hasonló nyugtalanító kérdésekre akarok megnyugtató választ adni és az alábbiakban valóban kipróbált receptet adni házi ecet-készítésre, melyhez ugyan 10 literenként negyed kg. cukor kell, ami megint szűkös van, — de hát a semmiből én se tudok semmit, tehát ecetet se készíteni. És utóvégre is negyed kg. cukorért 10 liter jó ecetet kapni, mégis csak valami a mostani világban. — Íme a recept:

Negyed kilogramm cukrot megtörve, liszta labasban — viz nélkül — a tűzre teszünk és gondos kevergetés közben felolvasztjuk és kissé megpirítjuk. A megpirítés (karamelizedés) fokától fog függni az ecet halványabb vagy sötétebb sárga színe. A karamelizált cukrot négy liternyi vízben feloljuk és tagas száju ugorkás üvegbe öntjük. Az üveg legfeljebb kétharmadaig legyen a cukoroldat, hogy torlás (erjedés) közben abból ki ne fusson. Azután 40 liter áru jó élesztőt egy tenyernyi nagyságu, mindket oldalán megpirított kenyerszelethez tekenünk és pedig mindeket oldalára. Ezt az üvegbe a cukoroldatba hegyezzük. Az üveget ritkas szövevű tüllel lekötjük és meleg helyre állítjuk. Az élesztőtől a cukor hamarosan erjedni kezd, a folyadék habzik: majd később meghiggad és a tetején eceterjesztő hártya kepződik. Hat hét múlva kész az ecet, melyet leszűrünk és a sárgás (borszinű), liszta ecetet palackokba fejtve, jól begyúszoljuk és hűvös helyen tartjuk el. Az így készített 4 liternyi ecetet a felhasználáskor még izies szerinti vízzel hígítani lehet (megegyezzen annyira is). Az ecet készítő üvegben maradt ecetágyra pedig 10 deka cukorral és két liter vízzel a fentebbi eljárás szerint készített oldatot öntve, további 2 liter gyengébb ecetet készíthetünk; ehhez élesztő és kenyér már nem kell. Gy.

A szeszifőző szövetkezetek alapszabályainak beküldése. A gyümölcseseteken és szeszifőző szövetkezetek igazgatóságai a »Fructus« központi valamennyien felmált kaptak, hogy

alapszabályukat hozzák összhangba a központi szövetkezetek alapszabályaival. Azok a szövetkezetek, melyek csak azután alakultak, ezen szempontot már az alapszabályok meghozatalánál szem előtt tartották, míg azok a szövetkezetek, melyek alapszabályai előbb hagyattak a törvényesek által jóvá, mint a »Fructus«-é, alapszabályaik módosítása céljából tartoznak mielőbb rendkívüli közgyűlést tartani, mely az alapszabályváltozást a »Fructus« alapszabályaival összhangba hozza. Azonban nem elegendő, hogy ez megtörténjék, hanem erről a »Fructus« is értesítendő az új alapszabályok csatolása mellett, hogy minden szövetkezetnek az alapszabályok kéznél legyen. A községi szeszifőző üzemekről persze alapszabályok nem adhatnak ki, de az azt helyettesítő ügyviteli szabályok, vagy tanácsi határozatok mindenesetre a »Fructus«-nak szintén be- küldendők.

A rézgálic ezidei beszerzése. A Gazdasági szövetkezetek elnöke körök részéről úgy értesülünk, hogy a földmivelésügyi kormány az idén is gondoskodni szándékozik a szőlősgazdák rézgálic-szükségletéről. Miután a tárgyalások a hazai és külföldi gyárakkal most vannak folyamatban, ma még nem lehet tudni, hogy a szőlősgazdák igényei teljes mértékben kielégíthetők lesznek-e s hogy a rézgálic mily áron kerülhet forgalomba? A kormány a szükséglet nagy részét külföldi gyáraktól lévén kénytelen beszerezni, ez a körülmény nagyban befolyásolni fogja a rézgálic árának csak később várható kialakulását. Eöre jelezzük, hogy annak az ára az idén jóval magasabb lesz, mint eddig volt s ha talán a szükséglet egészen nem is lesz fedezhető, a földmivelésügyi miniszterium mindenesetre igyekezni fog, hogy a szőlősgazdák legalább a legminimálisabb mennyiségben idejekorán hozzájussanak e fontos cikkhez.

Szerkesztői üzenetek.

Községi előjáróság, Nagybaracska. A kért számot postára tettük.

Dr. R. I., Temerin. Intézkedtünk.

V. J., Nemesmilitics. Kijavítottuk.

Kovili Első Takarékpénztár, Felsőkabol. E hó 11-én postára tettük.

D. B., Topolya. Köszönjük.

S. B., Bácsalmás. Forduljon a községi jegyzőhöz.

L. Gy., Baja. Nem ismerjük az ügyet.

Bezdán. A csehekre vonatkozó részt törölnünk kellett, mert különben beavatkozott volna a cenzura.

T. B., Mélykut. Tudomásul vesszük.

J. T., Jánoshalma. Nem érdeklődik a dolog iránt, tehát nem is tudhatjuk. Nem lapba való.

Sz. I., Hodság. Köszönjük.

Sz. M., Szenttamásra. Már küldjük az orosházi címre.

M. N. T., Gilád. Ha megtaláljuk, azonnal elküldjük.

Siketnéma intézete, Szeged. Természetesen a jövőben is, ilyen kitűnően vezetett intézményt támogatni hazafias kötelesség.

Bonaventura. Rövidesen válaszolunk.

T. S., Pálánka. Amíg a pártpolitika határvonalát át nem lépi, semmi akadály a mozgalomhoz való csatlakozásra. Hiszen elsörendű közügyeket érint.

Br. P. Meglesz.

W. J.-s. Nem továbbítható.

S. V., Péterréve. D. B. orsz. képv. szerdán érkezett Bpestre. A jövő hét elején ismét Óbecsén lesz. Tehát oda is írhat neki.

M. L., Szentfűlöp. E. J. orsz. képviselő állandóan Budapesten lakik. (Szervita-tér 5.)

H. S., Baja. Nem érkezett föl.

A kiadóhivatal vezetője: **Herz Nándor.**

Zongora eladó. Jobb gyártmányu hasznalt zongora olcsón eladó — Budapest. Bővebbet e lap kiadóhivatala. 3—1

Pestmegyei, 3000 holdas bérgazdaságomban azonnali beépítésre, több évi gyakorlati bíró botospanti keresek, ki a kulcsári teendőket is elvégeznék. Fizetés 700 K készpénz, 4 hl. buza, 16 hl. rozs, 4 hl. tengeri, 2 hold tengeri-, fel hold krumpfliöld, 2 öl fa, 3 drb. tehentartás, sertéstartás legelőn. Ajánlatok *Mudrony Jenő*, Szabadszállás küldendők. 4—1

150 holdas, nagyobbbrészt szőlősgazdaságomban szőlőkezeléshez és gazdálkodáshoz értő egyént keresek mielőbbi beépítéssel. Ajánlatokat ker: *Kálmán Zoltán*, Gyöngyöspata. 4—1

Kocsik. A háború előtt készült különféle ruganyos kocsik, újak és használtak, amíg a készlet tart, eladók, esetleg prima gyártmányt becsereit vagy megvesz *Armburst Lajos*, Győr. 3—1

Városi bunda kéz alatt eladó. Cím a »Bácsmege« kiadóhivatalában (Bpest, Teréz-körút 2.) 3-1

Eladó száraz fűz 80 m.m. száraz fűzvesző olcsón eladó. Bővebbet a »Bácsmege« kiadóhivatalában (Bpest, Teréz-körút 2.) 3-1

Olcsó pénzt 5-75-60% kamattal gyorsan közvetíti Ifj. Thalheimer Lajos bankbizományos, a torzsa! Takarékpénztár titkára Torzsán.

Meghívó.

Az Adai Hitelintézet részvénytársaság részvényesei 1918. évi február hó 3-án d. e. 11 órakor Adán, az intézet irodahelyiségében tartandó VI. rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívotnak. Napirend: 1. A közgyűlési elnök és két jegyzőkönyvi hitelesítő választása. 2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése. 3. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása iránti határozat és a felmentvény megadása. 4. Két igazgatósági és két felügyelő bizottsági tag helyének új választás utján leendő betöltése. 5. Esetleges indítványok. — Az igazgatóság.

Figyelmeztetés! Az alapszabályok 19. § a értelmében közgyűléseken csak személyesen megjelenő oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlés tartását megelőző utolsó napig nevére átiratott és az a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig a társaság pénztáránál szelvényeivel együtt letételezett.

Mérleg-számla 1917. december 31-én.

Vagyon: Pénztári készlet K 55806 83, Váltólap K 615232 57, Kötelezvények K 101165 54, Saját értékpapírok K 295482 19, Adók K 456215 21, Felszerelés K 1890—, Ingatlan K 984 80, Adótulfizetés K 1600— Összesen K 1538377 14.

Teher: Részvénytőke K 200000— Tartalék K 20158 50, Betétek K 1263850 13, Hitelezők K 33569 92, Átmeneti kamatok K 4562 80, Fel nem vett osztalék K 260—, Nyereség K 15975 79, Összesen K 1538377 14.

Veszteség-nyereség-számla 1917. december 31-én.

Veszteség: Üzleti költség K 2749 41, Fizetések K 10939 80, Kamatok K 39004 03, Adók K 10352 88, Jogilleték K 38 40, Leírás a felszerelésből K 210—, Nyereség K 15975 79, Összesen K 79270 91.

Nyereség: Nyereség áthozat K 1450 23, Kamatok K 76436 72, Jutalék K 1349 96, Ingatlan jövedelem K 34, Összesen K 79270 91.

Nagypál József s. k. pénztárnok, **Ofner Adolf s. k.** vezérigazgató, a könyvelésért **Wolf Mátyás s. k.** Müller Vilmos s. k., **Kirimits József s. k.**, Ifj. **Kohn Simon s. k.**, **Popovits M. Milán s. k.**, **Solymosi Pál s. k.**, **Rosenbaum Izidor s. k.**, **Perlesz Berthold s. k.**, igazgatósági tagok.

Megvizsgáltuk és az intézeti fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtuk. **Király Lajos s. k.** felügy. biz. elnök, **Ofner József s. k.** felügy. biz. jegyző, **Burkovic István s. k.**, **Mannheim Mór s. k.** felügy. biz. tagok.

Felügyelő bizottsági jelentés.

Tiszteit közgyűlés! A lefolyt üzletévben intézetünk közüli teljesített működésünkről van szerencsénk jelenteni, hogy a ránk ruházott tisztünkkel kifolyólag az ellenőrzést az üzletvezetés minden ágánál pontosan teljesítettük, miközben megállapítottuk, hogy az intézet üzletvitele és a könyvelés szabályszerű.

Az igazgatóság által előterjesztett mérleget és veszteség-nyereség számlát szintén megvizsgáltuk s azokat az intézeti könyvekkel megegyezőnek találtuk. Végül tárgyalás alá vittük az igazgatóság haszonfelosztási javaslatát s minthogy azt helyesnek találjuk, ahhoz hozzájárulunk. Kérjük ezek alapján a t. Közgyűlést, méltóztassék úgy nekünk, mint az igazgatóságnak a felmentvényt megadni. Adán, 1918. évi január 6. A felügyelő bizottság: **Király Lajos s. k.** elnök, **Ofner József s. k.** jegyző, **Burkovic István s. k.**, **Mannheim Mór s. k.** felügy. biz. tagok.

Eladó ház Zentán.

Zentán, a város legforgalmasabb helyén egy nagy ház eladó. Bővebb fölvilágosítást ad a »Bácsmege« kiadóhivatala (Bpest, Teréz-körút 2.) 3-1

Hoffman Mihály Özvegye

Iakásberendezési vállalata

TELEFON 400. SZABADKÁN. ALAPITTATOTT 1876

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű butorokat.

Meghívó

a Madarasi Takarékpénztár Részvénytársaság 1918. évi február hó 25-én délután 2 órakor az intézet helyiségében tartandó XIII. évi rendes közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletévről. 2. A zárszámadások és mérleg beterjesztése, tárgyalása és az osztalék megállapítása. 3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a fölmentvény megadása. 4. Indítványok tárgyalása. 5. Jegyzőkönyv-hitelesítő bizottság kiküldése. Az igazgatóság.

Zármérleg 1917. december 31-én.

Vagyon: Pénztári készlet 30694 K 68 f, Váltótárca 263099 K 62 f, Giro számlák 591 K 87 f, Folyószámlák 532645 K 68 f, Értékpapír 30361 K 50 f. Összesen 857393 K 35 f.

Teher: Részvénytőke 100000 K, Veszteségi tartalék alap 4000 K, Tartalék alap 40943 K 42 f, Takarékbetét 703172 K 65 f, Fel nem vett osztalék 171 K 20 f, Napi biztosok jelenléti díja 312 K, Ez évi tiszta nyereség 8794 K 08 f. Összesen 857393 K 35 f.

Kelt Madarason, 1917. december 31-én.

Borbás Mihály sk. vezérigazgató, **Varga Sándor sk. h.** igazgató, **Hartyányi Illés sk.** pénztárnok, **Kopeczky Károly sk.** gyakornok, **Bódi Mihály sk. ig. tag.** **Dohány Sámuel sk. ig. tag.** **Gracza János hadb. v. ig. tag.** **Ingusz Lipót sk. ig. tag.** **Karlovitz Ádám sk. ig. tag.** **Müller János sk. ig. tag.** **Sztupovszki Bódog h. v. ig. tag.** **Sztupovszki Sándor h. v. ig. tag.** **Varga Ádám sk. ig. tag.** **Vinkó István sk. ig. tag.**

Hogy ezen mérleg a kereskedelmi törvények 195. §-ához mérten alólított felügyelőbizottsági tagok által megvizsgáltván, a fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetvén, mindenben azonosnak találtott igazoljuk.

Kelt Madarason, 1918. január hó 11.

Novák Ferenc sk. f. biz. elnök, **Krisztháber Simon sk. f. biz. tag,** **Vidakovits Balázs sk. f. biz. tag,**

Néhány waggon prima fűzvesző tetszésszerű szállításra eladó. Cím a kiadóhivatalában. 3-1

4339/1917, kig. szám.

Pályázati hirdetemény.

Tiszakálmánfalva községben üresedésben levő **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetnek. A kellően felszerelt kérvények hozzám legkésőbb f. évi február 1-ig nyújtandók be.

Az állás javadalmazása évi 1600 kor. fizetés és a kir. kincstártól 5 hold szántó-föld haszonélvezete, melyet a megválasztott segédjegyző a kir. kincstártól kérni köteles.

Titel, 1918. január 7.

Mentényi Sándor

főszolgabíró.

2-1

Raab Károly hangszerkészítő ZOMBOR

Ajánlja nagy

zongorarakartárát.

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is,

— Használt zongorák vétele és eladása. — Zongorák javítása és hangolása.

BURMANN SÁNDOR

ALAPITTATOTT: 1895.

UJVIDÉK.

ALAPITTATOTT: 1895.

VIZSGÁZOTT FINOM-PUSKAMŰVES HITES SZAKÉRTŐ

TELEFON INTERURBAN: 347. SZ.

Kitűntetve az ujvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsán felszerelt rakartáramat sportcikk- és fegyverekben, valamint ismétlő pisztolyokban.

TELEFON INTERURBAN: 347. SZ.

Halsporthoz minden cikk raklárón. Régi fegyvereket cserébe veszek. Minden javítást olcsón és gyorsan végzek.

Összes töltenyek külföldiek is, valamint puskaporok rakartáron. Árjegyzéseket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.